

SKRÆKKEN for elektronhjernerne tyranni har fortaget sig. Forståelsen af, at de såkaldte hjerner slet og ret er regnemaskiner — på et avanceret plan ganske vist, men naturligvis helt ude af stand til at foretage sig noget selvstændigt — har bredt sig. Uden at man egentlig mærker meget til det i det daglige, er elektronisk databehandling blevet en del af vor hverdag.

I løbet af ganske få år er EDB blevet et betydningsfuldt hjul i samfundsmekanismen, men de to eksperter på feltet, direktør for Regnecentralen i Århus, lektor cand.-mag. Chr. Andersen, og lederen af Institut for Organisation og Virksomhedsledelse ved Handelshøjskolen i Århus, professor Th. Herborg Nielsen, er enige om, at vi kun lige netop står ved begyndelsen, når det gælder automationen af administration og erhvervsledelse i Danmark. Et stort uddannelsesproblem presser sig på.

Milliard-investering

— Ser man bort fra hulkortanlæggene, findes der her i landet nu 225 elektroniske databehandlingsanlæg, fortæller de. Omkring 5000 mennesker er allerede på en eller anden måde tæt knyttet til elektronisk databehandling, f. eks. som teknikere eller programmører. Men det er langtfra tilstrækkeligt, når udviklingen i retning af automatisering ved hjælp af EDB skal fortsætte.

EDB-Rådet, der er oprettet af

en kreds af danske erhvervsorganisationer for at fremme den elektroniske databehandlings anvendelse, skønnede for et års tid siden, at der i de kommende tre-fire år skal uddannes yderligere 5000 mennesker til EDB for at dække behovet.

Men det er kun en del af den undervisningsopgave, som forestår, fortsætter Chr. Andersen og Herborg Nielsen. Yderligere regner man med, at 30.000 mennesker skal gennemgå kurser, der gør dem EDB-mindede på den måde, at de forstår, hvorledes den elektroniske databehandling arbejder i princippet og derfor kan tilrettelægges deres eget arbejde, så man kan anvende EDB. Dertil kommer, at man i EDB-Rådet regner med en investering i maskiner i denne fire års periode på omkring en milliard kroner.

Danmark mere effektiv

— Tallene kan måske umiddelbart se voldsomme ud, men det er de i virkeligheden ikke, fordi det simpelthen drejer sig om at gøre forretningen Danmark mere effektiv og dermed mere rentabel. Den offentlige administration har tendens til at vokse, men elektronisk databehandling er vejen til at formindske antallet af de mennesker, som i realiteten udfører et uproduktivt arbejde. I den offentlige administration, som absolut er indstillet på anvendelse af EDB, løser den elektroniske databehandling allerede en lang række registreringsopgaver.

Ved virkelig at indføre automationen, som man altså nu står over for, vil man kunne bringe et betydeligt antal beskæftigede fra den offentlige administration tilbage til

det egentlige erhvervsliv. Administrationen bliver ganske enkelt billigere. Tilsvarende kan man billiggøre administrationen i det private erhvervsliv ved at sætte maskinerne til at udføre en stor del af arbejdet.

Internationalt samarbejde

Men problemet er altså uddannelse, og derfor har EDB-Rådet nedsat fire arbejdsudvalg, der skal beskæftige sig dels med uddannelse og efteruddannelse, dels med undervisningsmateriale og fremskaffelsen af de nødvendige lærerkræfter. Mens professor Herborg Nielsen er næstformand i EDB-Rådet, hvis formand er direktør I. C. Thygesen, er Chr. Andersen formand for det udvalg, som beskæftiger sig med undervisningsmaterialer. En international organisation arbejder med udviklingen af EDB-undervisningen på internationalt plan, og det danske EDB-Rådet virker som sekretariat for denne organisations danske afdeling.

Målet for arbejdet i de faglige råd er at gøre de kurser, der holdes i elektronisk databehandling kvalitetsprægede. Landet oversvømmes for tiden af EDB-kurser, og det er fejlagtigt at tro, at man kan lære alt om elektronisk databehandling på 30-40 timer. Hvis kurset sigter mod det, bliver undervisningen alt for spredt.

Noget væsentligt, man kan lære gennem disse orienterende EDB-kurser, er at tilrettelægge f. eks. kontorarbejdet således, at det kan samarbejdes med elektronisk databehandling. Når en virksomhed går over til anvendelse af EDB, kræves f. eks. den allerstørste omhu med indsamlingen af de data, maskinerne senere skal arbejde med, og der skal f. eks. ofte helt nye formulærer til. EDB vil ganske givet bringe

ne arbejde sammen. Der er nemlig også organisationsproblemer, som nødvendigvis må løses ved overgang til EDB. Når man finder frem til et sådant samarbejde, kan der spares betydelige summer gennem elektronisk databehandling.

Indføres det i en virksomheds lager, så man hele tiden har styr på, hvor meget man har solgt og hvor meget der er tilbage, så man ikke risikerer pludselig at mangle noget, betyder det, at virksomheden kan arbejde med meget mindre lagerbeholdning. Der skal altså investeres mindre og derved spares penge. Der er også mange eksempler på, at virksomheden sparer betydelige beløb ved at bruge EDB i faktureringen og i produktions- og salgsarbejdet.

EDB i realklassen

— Men desværre, understreger professor Herborg Nielsen og direktør Chr. Andersen, er der også virksomheder, hvis ledere indfører elektronisk databehandling og bruger denne databehandling helt forkert.

De glemmer, at EDB ikke løser lederproblemerne for dem, men endnu blot kan overtage den administrative rutine. De lærer sig ikke

**CAFAX
SÆR-
TILBUD**

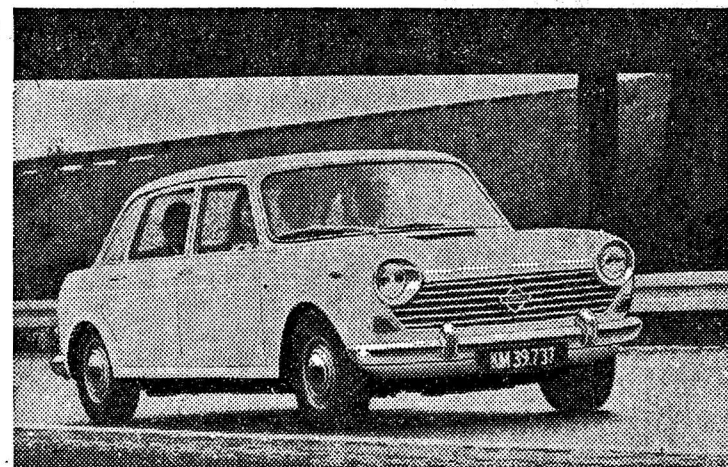
Særligt tilbud mandag, tirsdag, onsdag

**CAFAX DARJEELING
SPECIAL BLANDING
100 g 3.50 kr.**

Ved at klippe annoncen ud og aflevere den, får De 15 % rabat

Rabatten gælder KUN denne mandag, tirsdag og onsdag

CAFAX THE
P. Ørumsgade 20-22, Århus C. tlf. 14 26 26
Banegårdsgade 4, Århus C. tlf. 12 77 76

De har endnu chancen for at få en
MORRIS MONDO

Elektronisk databehandling m

Professor Herborg Nielsen (yderst til venstre) og direktør Chr. Andersen har vovet sig uden for deres arbejdsfelt og ind i teknikens mysterier. Pladen med de mange bittesmå elektrondimser, som den hvidkittede tekniker holder frem imellem dem, er kun en lille brøkdæl af datamaskinens „indvolde“.

EDB-folkene kæmper med et stort uddannelsesproblem: I de kommende 3-4 år skal 5000 uddannes til at arbejde med EDB men samtidig skal andre 30.000 gøres EDB-mindede

mere orden ind i mange virksomheder, fordi system i tingene er et absolut krav for, at man kan få glæde af den elektroniske databehandling. Kvaliteten på de kurser, der holdes, vil EDB-Rådet søge at sikre ved f. eks. at stille krav om, at der skal deltage censorer fra rådet for, at kurset må kaldes et EDB-Råds-kursus.

— Man har fået indtryk af, at der til elektronisk databehandling hovedsageligt er brug for helt unge.

— Det er med EDB som med biler. EDB vil efterhånden blive et hjælpemiddel, man gør brug af uden at spekulere over, hvordan teknikken fungerer. Men det er rigtigt, at som det er tilfældet med bilerne, kører de unge også dristigere, når det drejer sig om EDB.

Der bliver dog også brug for andre end de helt unge. Anvendelsen af elektronisk databehandling kræver erfaring. Skal man have noget ud af EDB i en virksomhed, skal EDB-manden og brugeren kun-

at udnytte det, der kommer ud af datamaskinen, og derfor får de ikke reel nytte af de forskellige udskrifter. Ofte bruger de mange penge på at skaffe sig oplysninger ved hjælp af elektronisk databehandling, selvom de kunne have fået tilsvarende oplysninger ad anden vej meget billigere.

Landet over arbejder man på at indbygge elektronisk databehandling i undervisningen ved de højere læreanstalter, fordi fremtiden kræver flere ingeniører, økonomer og matematikere med speciel uddannelse i EDB. Dermed standser man dog ikke. Danmarks Lærerhøjskole agter at tage EDB ind i undervisningen. Der orienteres om EDB i gymnasieskoler, og førende EDB-virksomheder får nu henvendelser fra skoler, der gerne vil stille timer til rådighed for EDB-undervisning af eleverne på de højere klassetrin.

Om nogle få år vil man sikkert have fornemmelsen af, at elektronisk databehandling er noget, man altid har haft.

JØRGEN JANTING